

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ**

НАКАЗ

від 11 грудня 2024 р.

Київ

№ 851

Про затвердження Плану державного
моніторингу кормів для жуйних
тварин на 2025 рік

На виконання Програми визначення статусу України як країни з контрольованим ризиком щодо губчастоподібної енцефалопатії великої рогатої худоби, затвердженої наказом Держпродспоживслужби від 14.04.2017 № 258,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити План державного моніторингу кормів для жуйних тварин на 2025 рік (далі – План державного моніторингу), згідно з додатком 1.

2. Головним управлінням Держпродспоживслужби в областях:

1) забезпечити відбір зразків для проведення лабораторних досліджень (випробувань) відповідно до Плану державного моніторингу та направлення до Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок (далі – ДНДКІВПКД);

2) при плануванні роботи із відбору зразків для проведення лабораторних досліджень (випробувань) керуватися додатком 2.

3. ДНДКІВПКД:

1) забезпечити проведення у повному обсязі лабораторних досліджень (випробувань) зразків відповідно до Плану державного моніторингу;

2) забезпечити надання Держпродспоживслужбі звітів про проведення лабораторних досліджень (випробувань) відповідно до Плану державного моніторингу щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним періодом (за наростаючим), згідно з додатком 3;

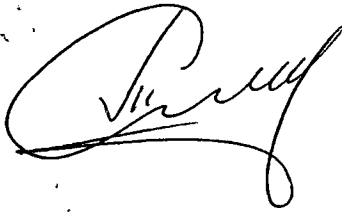

3) негайно повідомляти Держпродспоживслужбу та головні управління Держпродспоживслужби в областях про отримання невідповідних результатів лабораторних досліджень (випробувань) за місцем знаходження оператора ринку через систему електронного документообігу та електронною поштою.

4. Начальнику Управління адміністрування електронного документообігу довести цей наказ до відома головних управлінь Держпродспоживслужби в областях, ДНДКІВПКД.

5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Голови згідно з розподілом обов'язків.

Голова

Сергій ТКАЧУК

План державного моніторингу кормів для жуйних тварин на 2025 рік

№ п/п	Область	Кількість зразків, всього	Підприємства з виробництва кормів для жуйних тварин				Підприємства з виробництва кормів , змішаного типу				Господарства з утримання жуйних тварин				Господарства з утримання тварин змішаного типу			
			квартал				квартал				квартал				квартал			
			II	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV		
1	Вінницька	18	1	1	3	3	3	3	3	3	2	2	0	0	0	0		
2	Волинська	6	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1		
3	Дніпропетровська	18	0	0	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2		
4	Донецька	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
5	Житомирська	6	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0		
6	Закарпатська	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0		
7	Запорізька	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
8	Івано-Франківська	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0		
9	Київська	8	0	0	1	1	1	1	1	1	2	2	0	0	0	0		
10	Кіровоградська	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0		
11	Луганська	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
12	Львівська	6	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0		
13	Миколаївська	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0		
14	Одеська	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0		
15	Полтавська	8	0	0	1	1	1	1	1	1	2	2	0	0	0	0		
16	Рівненська	14	0	0	3	3	3	3	3	3	1	1	0	0	0	0		
17	Сумська	6	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0		
18	Тернопільська	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0		
19	Харківська	6	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0		
20	Херсонська	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
21	Хмельницька	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0		
22	Черкаська	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0		
23	Чернівецька	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0		
24	Чернігівська	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0		
Всього			1	1	14	14	14	14	14	14	26	26	3	3	3	3		

**Підходи до планування Плану державного моніторингу кормів
для жуйних тварин на 2025 рік**

I. Мета

План державного моніторингу кормів для жуйних тварин (далі – План державного моніторингу) розроблений з метою виявлення наявності білка тваринного походження в кормах для жуйних тварин та уникнення можливості перенесення хвороб тварин, зокрема губчастоподібної енцефалопатії великої рогатої худоби (далі – ГЕ ВРХ).

II. Законодавство

У цій сфері діють:

Закон України «Про ветеринарну медицину»;

Закон України «Про безпечність та гігієну кормів»;

Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин»;

Закон України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною»;

наказ Державного комітету ветеринарної медицини від 04 вересня 2008 року № 180 «Про затвердження Інструкції щодо діагностики, профілактики та боротьби з губчастоподібною енцефалопатією великої рогатої худоби», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2008 р. за № 994/15685;

постанова Кабінету Міністрів України від 14 червня 2002 р. № 833 «Про затвердження Порядку відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень».

III. Визначення термінів

Для цілей Плану державного моніторингу використовуються такі визначення:

підприємства з виробництва кормів для жуйних тварин – оператор ринку кормів, на потужностях якого виготовляються кормові суміші та/або кормові матеріали та/або премікси виключно для жуйних тварин;

підприємства з виробництва кормів змішаного типу – оператор ринку, кормів на потужностях якого виготовляються кормові суміші та/або кормові матеріали та/або премікси для жуйних та інших видів тварин (свині, птиця, риба, хутрові тощо);

господарства з утримання жуйних тварин – оператори ринку кормів, що займаються виключно вирощуванням жуйних тварин та можуть виготовляти на своїх потужностях кормові суміші та/або кормові матеріали та/або премікси, що містять у своєму складі білкові компоненти тваринного походження (крім первинного виробництва);

господарства з утримання тварин змішаного типу – оператори ринку кормів, що займаються вирощуванням жуйних та інших видів тварин і та можуть виготовляти на своїх потужностях кормові суміші та/або кормові матеріали та/або премікси, що містять в своєму складі білкові компоненти тваринного походження (крім первинного виробництва).

IV. Загальні положення

План державного моніторингу затверджується щорічно.

План державного моніторингу розроблений відповідно до результатів проведеної оцінки ризику щодо занесення та поширення ГЕ ВРХ в Україні.

Під час щорічної оцінки ризиків щодо занесення та поширення ГЕ ВРХ на території України враховуються результати Плану державного моніторингу з метою виконання Програми визначення статусу України як країни з контрольованим ризиком щодо ГЕ ВРХ.

V. Критерії визначення потужностей та періодичності відбору зразків для виконання Плану державного моніторингу

Для визначення потужностей та періодичності відбору зразків для проведення лабораторних досліджень (випробувань) на виконання Плану державного моніторингу застосовується ризик-орієнтований підхід, який передбачає охоплення моніторингом всіх підприємств з виробництва кормів для жуйних тварин, підприємств з виробництва кормів змішаного типу, господарств з утримання жуйних тварин, господарств з утримання тварин змішаного типу.

Критерії визначення потужностей:

види кормів, які виробляються та надходять в обіг (кормові суміші та/або кормові матеріали та/або премікси), зокрема, які містять у своєму складі продукти тваринного походження;

технологічні процеси виготовлення та види обробки кормів, технологічний план виробництва кормів, технологічні умови виробничих приміщень, зберігання сировини та готової продукції. Особлива увага звертається на можливість перехресного забруднення кормів, що виготовляються для жуйних з продуктами тваринного походження;

наявність в оператора ринку кормів оцінки постачальників кормових сумішей та/або кормових матеріалів та/або преміксів, які надходять на виробництво, при цьому особлива увага звертається на надходження білкового борошна;

наявність позитивних результатів лабораторних досліджень (випробувань);

інформація щодо рекламаций, скарг та результатів їх розгляду;

система відкликання продукції з ринку.

Таблиця 1

Рекомендована періодичність відбору зразків

Тип потужності	Період відбору
Підприємства з виробництва кормів для жуйних тварин	2 рази на рік (один раз на півріччя)
Підприємства з виробництва кормів змішаного типу	4 рази на рік (один раз в квартал)
Господарства з утримання жуйних тварин	2 рази на рік (один раз на півріччя)
Господарства з утримання тварин змішаного типу	4 рази на рік (один раз в квартал)

Критерії відбору зразків

Назва корму	Пріоритет по вмісту	Пріоритет по місцю відбору	Призначення
Кормові суміші	Наявність білкових компонентів тваринного походження	Можливі місця перехресного забруднення на лінії по виробництву	Для жуйних
Кормові матеріали	Наявність білкових компонентів тваринного походження	Можливі місця перехресного забруднення на лінії по виробництву	Для жуйних
Премікси	Наявність білкових компонентів тваринного походження	Можливі місця перехресного забруднення на лінії по виробництву	Для жуйних

Відбір зразків для проведення лабораторних досліджень (випробувань) на виконання Плану державного моніторингу здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 червня 2002 р. № 833 «Про затвердження Порядку відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень» (далі – постанова № 833) та згідно з ДСТУ EN ISO 6497:2022 (EN ISO 6497:2005, IDT; ISO 6497:2002, IDT) «Корми для тварин. Відбирання проб».

Відбір зразків проводиться в присутності власника (уповноваженої особи).

Інвентар, ємності та матеріали для відбору зразків не повинні впливати на характеристики зразків, що можуть змінити результати лабораторних досліджень (випробувань), та бути хімічно нейтральними, водо- і жиронепроникними та виготовлені з нерозчинних та не абсорбуючих матеріалів, бути чистими, сухими, гладкими, без тріщин, бажано із закругленими кутами, які не пропускають світло.

Для проведення лабораторних досліджень (випробувань) для визначення наявності білкових компонентів тваринного походження необхідно відібрати не менше двох лабораторних зразків вагою 500 г (кожний).

Кожний лабораторний зразок поміщають у одноразові сейф-пакети або пластикові контейнери для збереження цілісності зразка, попередження заміни, контамінації та псування під час транспортування або зберігання. Використовуване обладнання для відбору та контейнери для зразків повинні бути чистими і сухими.

Контейнер для зразків повинен бути герметично закритим, опломбованим або опечатаним, таким чином, щоб унеможливити відкриття без пошкодження пломби/печатки, заміну зразка.

Після кожного відбору зразків оформлюється акт відбору зразків згідно з формою, вказаною у постанові № 833. Зразки повинні супроводжуватися специфікацією з вказанням декларованого вмісту компонентів, або зразком маркованим відповідно до Закону України «Про безпечність та гігієну кормів».

Відібрані лабораторні зразки відразу відправляються для проведення лабораторних досліджень (випробувань) до Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок, з необхідними супроводжуючими документами. Один лабораторний зразок зберігається в архіві установи, що відібрала зразок для проведення відповідних досліджень.

Зразки кормів підлягають дослідженню методами (методиками) зазначеними в таблиці 3.

Таблиця 3

Перелік методів (методик) проведення досліджень (випробувань) кормів в рамках Плану державного моніторингу

Перелік методів (методик) випробувань				
Визначення наявності тканин тваринного походження у кормах та кормових добавках методом ПЛР та ПЛР-ІФА (МР «Визначення наявності тваринної ДНК у кормах, кормових добавках, преміксах методом ПЛР-ІФА», затверджені НМР Державного комітету ветмедицини України від 20.12.2007, протокол № 1.				
МВ 7.2-04/к/2023, МВ 7.2-05/к/2023 – Метод ПЛР у реальному часі відповідно до Регламенту Комісії (ЄС) № 152/2009 від 27 січня 2009 року, що встановлює методи відбору проб та аналізу для офіційного контролю кормів (ОВ L54/1 від 26.02.2009).				
Мікроскопічна	ідентифікація	компонентів	тваринного	походження
(МР «Аналітичний метод мікроскопічної ідентифікації компонентів тваринного походження у кормах та кормових добавках», затверджені НМР Державного комітету ветмедицини України від 20.12.2007, протокол № 1, ДСТУ 8100:2015)				
МВ 7.2-03/к/2023 – Мікроскопічний метод відповідно до Регламенту Комісії (ЄС) № 152/2009 від 27 січня 2009 року, що встановлює методи відбору зразків та аналізу для цілей офіційного контролю кормів (ОВ ЄС L54/1 від 26/02/2009, зі змінами: Регламент № 51/2013 і Регламент 2020/1560 і 2022/893).				

3bit

про проведення лабораторних досліджень (випробувань) відповідно до Плану державного моніторингу кормів для жуйних тварин на 2025 рік

за _____ квартал _____ рік

[illegible]